

BIBELSK TRO

Nr. 4:6
Aug. 1994

3. årgang

4

*Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk grunn*

PÅ **BIBELENS** stiftelse GRUNN

utgir tidsskriftet
Bibelsk Tro.

Formål og grunnlag:

Stiftelsens formål er å fremme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelsesgrunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Likedan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apostlene skriftsyn, dvs. Skriftens vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds Hellige Ord, gitt ved den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelens ord – slik det opprinnelig ble gitt – er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstås i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftens ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veiledning til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolutte autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lære som er nedfelt i Den norske kirkes bekjennelsesskrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virk-

somhet. Sentralt i denne lære står overbevisningen om «Skriften alene», «krettferdig gjørelsen ved tro på Kristus alene» og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegavehusholdningen.

Styret:

Lektor/cand. theol. Olav Hermod Kydland (formann), forkynner/cand. theol. Kristoffer Fjelde (nestformann), misjonær/rektor Reidar Eriksen (sekretær), ingeniør Gordon Landro og kons. Karstein Øvstebo.

Varamenn: Adjunkt Gunnar Holth, misjonær/ cand. theol. Olav Toft, avd.leder Tor Ydstebø, bonde Ola Borrevik og bedriftsleder Gunleif Handeland.

Rådet:

Rådgiver/sosialøkonom Dagfinn J. Hansen, jordbruksavløser Jan Ove Heggdal, bonde/cand. theol. Arvid Joramo, bonde Leif Jan Krogedal, misjonær/cand. theol. Guttorm Raen og avd.leder Olav Stokka.

Faste medarbeidere i Bibelsk Tro:

Forkynner Kjell Dahlene, lærer/cand. theol. Eivind Gjerde, adjunkt Gunnar Holth, lærer Reidulf Tværåli, misjonsskolelærer/dr. Norvald Yri.

BIBELSK TRO

Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk grunn

Redaksjon:
Olav Hermod Kydland

Guttorm Raen
Olav Toft

**Redaksjons- og
ekspedisjonsadr.:**
Postboks 264, 4350 Nærøysund
Fax 51 43 22 82

Abonnement og gaver:
Kleppveien 894,
4063 Voll

Postgiro: 0825 0578300
Bankgiro: 3290.07.77786

Kasserer: Kristian Byberg
Tlf. 51 65 41 01

Utkommer 6 ganger i året.

Arsabonnement:
Norge og Norden kr. 100,-
Til andre land kr. 125,-
Skoleungdom kr. 70,-

*Redaksjonen er ansvarlig for alt som kommer fram i lederspalten.
Konkrete synspunkter forøvrig står de respektive forfattere ansvarlig for. Red. deler nødvendigvis ikke alle disse, men er ansvarlig for at ikke noe bryter med stiftelsens formål og grunnlag. Unntak fra dette kan være ytringer i klipp- og leserbrevspalten.*

Ettertrykk kan skje med kildeangivelse.

Layout: Narve Holmen
Steinkjer Trykkeri AS
Tlf. 74 16 30 00

Nr. 4 August 1994:

Det ene nødvendige Leder. Guttorm Raen	Side 2
Det trefoldige «Kom!» Andakt. Daniel Fredly	» 3
Anfektelse Bibelsk sjelesorg. Terje Treidene	» 4
300 år med Brorson Portrett. Reidulf Tværåli	» 8
Den gud vor falne natur elsker Bladklipp. Hans Erik Nissen	» 12
Den historieløse «historie» Fra troens slagmark. Guttorm Raen	» 14
«Se til at ingen fører dere vill!» Kommentar. Norvald Yri	» 17
Guds heilage lov (VII) Dei ti boda. Olav Toft	» 19
Profeten Hoseas (IX) Bibelstudieserie. Guttorm Raen	» 21

Høgsommaren er forbi

Sola har vore på si høgd. No er ho nedgåande. Dagane kortnar og nettene vert lengre.

Mykje grøde har alt vorte hausta inn. Men enno står mangt att av det som vart sådd og planta tidlegare.

Dette minner oss om at me også har ein annan haust. For det står i Bibelen at det eit menneske sår, det skal det også hausta (Gal 6,7-9).

Me haustar det me og generasjonar før oss har fått på godt og vondt. Me gled oss over dei velsigningane dei gav oss. Men me likar ikkje den hausten av vondskap og gudløyse som me opplever no for tida.

Dette får oss til å tenkja på kva me gjev til generasjonane som kjem etter oss. Kva vil me at dei skal få hausta?

Neste nummer av Bibelsk Tro kjem i oktober.

Det ene nødvendige

Kristendom er allsidig

«Guds frykt er nyttig til alt. Den har løfte både for dette liv og for det som kommer.» (1 Tim 4,8). Kristen tro har å gjøre både med evigheten og med livet her i verden, både med vårt forhold til Gud og vårt forhold til andre mennesker. De sannheter Gud har åpenbart oss, er omfattende og gir oss veiledning i alle slags situasjoner som kan møte oss.

Leder

For å kunne vurdere sunt og bli ledet rett, er det viktig at vi har et godt og velbalansert kjennskap til hva Guds Ord sier, at vi kjenner «hele Guds råd» (Apgj 20,20.27). Mye vranglære og usunn åndelighet oppstår i kjølvannet av skjevheter i forkynnelsen. Det kan være enkelte punkter som blir betont så sterkt at andre, sentrale sannheter i Guds Ord ikke kommer til sin rett, eller det kan være viktige saker som er blitt fortjet. Da oppstår det «mangelsykdommer», som i verste fall kan føre til at det åndelige livet dør.

Kristendommens ensidighet

Men det er en sak til som er avgjørende for sann kristendom. Det er en «ensidighet» som gjør at alt annet må settes til side for dette ene. Det er ikke noen motsetning mellom dette og den allsidighet vi nevnte ovenfor. Det som det står om, er at ikke noe blir rett dersom denne ene saken mangler.

Jesus talte om dette til Marta, da hun strevde så ivrig med å tjene ham at hun ble sur på andre som ikke gjorde det på samme måten (Luk 10,38-42). Det ene nødvendige er å ha samfunn med Frelse- ren og lytte til hans Ord.

Sentralt i Bibelen

Denne hovedsaken understrekkes stadig i Bibelen, med forskjellige uttrykk (se f.eks. Mat 13,44-46; Luk 10,20; Fil 3,7-12).

Saken er nemlig den at det er dette som er den troendes liv. Blir dette livets kraft borte, er alt forgjeves (Joh 15). Derfor er det å være en kristen, både allsidighet og ensidighet. En er ikke ensporet i den betydning at en ikke ser det verdifulle i det som er godt i verden (Fil 4,8). Men en er ensidig i den betydning at en ikke kan la noe ta plassen for det ene nødvendige (sml. Matt 16,26).

Noen praktiske konsekvenser

Det vi har pekt på, er for det første av avgjørende personlig betydning. «Meg til frelse jeg intet vet, uten deg, Guds Lam.» Det er fare på ferde dersom en begynner å tenke at det avgjørende i kristenlivet eller i kristen tjeneste er noe annet enn Kristi nåde alene, eller kanskje at vår egen tjeneste er det som det kommer an på. Og det er like stor fare på ferde dersom en blir så opptatt av ulike ting i verden at det å leve i syndenes forlatelse ikke blir det viktigste.

Det finnes mange slags innflytelse som vil få oss til å glemme dette. Én høyaktuell fare er vår tids utallige former for menneskesentrerte livssyn. Det legges ofte stor vekt på å «realisere seg selv» som et «helt menneske», mens det å ha en nådig Gud kommer i bakgrunnen.

Men også i forbindelse med kristen virksomhet og forkynnelse er påminningen nødvendig.

En grunnskade i moderne forkynnelse

Det er neppe for sterkt sagt at mye av den såkalte kristne forkynnelse som lyder i dag, bærer preg av en fatalt feilaktig innstilling til dette. Det er om å gjøre å være aktuell og allsidig, og ta opp de spørsmål som brenner for folk. Mindre viktig synes det ofte å være at *Gud har noe å si til oss* om bestemte saker.

Endog blant dem som gjerne vil være bibeltro, synes bevisstheten om dette å være svekket. Det er mye tale om evangeliet, og om hvor viktig det er at mennesker blir frelst. Men *hva* det er som skiller mennesker fra Gud, og *hva* innholdet i evangeliet er, sies det ikke alltid så mye om. Det appelleres til tro og til tjeneste, men den klare og direkte forkynnelse av Jesus Kristus og hva han har gjort for oss, savnes ofte.

Forkynnelsens mål

Emmausvandrerne opplevde noe annet: «Brant ikke vårt hjerte i oss da han talte til oss på veien og åpnet Skriften for oss?» (Luk 24,32). En slik oppbyggelse var det forkynnelsen skulle virke også i våre dager, idet den gjør det klart hva det kommer an på for oss mennesker i forholdet til Gud (Luk 24,46-47).

GUTTORM RAEN

Det trefoldige «Kom!»

«Anden og brura seier: «Kom!» Og kvar den som høyrer det, skal seia «Kom!» Og den som er tyrst, skal få koma, og den som vil, skal få ta imot livsens vatn utan vederlag» (Op 22,17).

Andakt

Frå himmelen ropast det eit «Kom!» til kvart menneske som høyrer, er tyrst og vil koma. Det er rom for alle, alle er venta. Gud vil at alle menneske skal verta frelse og nå fram til å kjenna sanninga. Sanninga med livet og kva Gud har gjort og innbyd deg til.

Når ein seier «Kom!», kva er det han innbyr deg til? Her i Op 22,17 er Guds siste «Kom!» i Bibelen. Og kap. 21 og 22 fortel oss kva Gud innbyr oss til: Det er dette veldige og herlege, å bli borgar på ei ny jord og ny himmel, der rettferd bur, der alt er fullkome som Gud er fullkommen. Det som auga ikkje har sett, øyra ikkje har hørt, ja, det er ikkje oppkome i nok menneskehjarte kva Gud har tiltenkt dei som elskar han. Forbanninga som synda forte over den gamle jord, er ikkje meir (Op 21,1 og 4 og 22,5). Vegen til alt dette går gjennom Jesus Kristus som er vegen, sanninga og livet. Tek du imot Jesus og trur på han, så har du barnerett, borgarrett til Guds rike og arverett. Du får alt utan vederlag. Les Ef 1,3-14 og sjå kva Gud i sin kjærleik har velsigna oss i Kristus til. Der er det og nemnt om eit hushald Gud vil skipa til når tidene er fullkomne, sameine alt i himmel og på jord. Det er nok det Op 21 og 22 vitnar om. Tek du imot Kristus, er alt ditt. Din rett og all ándeleg velsigning som finst, har du i Kristus. Alt er ferdig, sa Jesus.

Eit tredobbelt «Kom!» går ut over jord:

anden seier «Kom!»

anden er den tredje personen i guddommen. Det er Guds Talsmann, formidlaren, som vil openberra og syna deg kva du har i Kristus, og vil visa deg kva som stenger deg ute frå Gud. Difor er det Anden si oppgåve å overtyda verda om synd, rettferd og dom (Joh 16,8). Synda er at ein ikkje trur på

Jesus. Det, og berre det, er det som stenger ein ute frå Guds rike. Anden vil visa deg kva Gud har gjort for deg i Kristus, syndeberaren, rettferdigjeren og lovoppfyllaren som tok domen for all synd, og vil herleggjera Kristus for deg ved å gjera Ordet levande for deg og seier «Kom!»

«Har du hørt den stille banken, dypt i sjel og sinn? Det er Åndens røst som sier: Gå og lukk din Frelser inn!»

Brura sitt «Kom!»

Det er det andre «Kom!» som er i samsvar med det første «Kom!» Brura er Guds barn, den kristne kyrkjelyd. Brura formidler Anden sitt «Kom!» og er i samsvar med den. Difor står det: Anden og brura, samstemt. Det ropar til oss: Hugs kva du er: Guds medarbeidar, verda sitt lys, Guds tempel, bustad for Den Heilage Ande (1 Kor 6,19; 2 Kor 6,16). Vi høyrer ikkje oss sjølve til. Vi er dyrt kjøpt. Difor må vi æra Gud med lekamen. Dette «Kom!» må difor lyde klårt i våre liv, i tale og i ferd, i vår heim, i all oppseding, i venesamfunn og arbeidsplass og ved den nådegåve Anden gjev kvar etter sin vilje. Lydnad og truskap mot Guds Ord er vilkår for at dette «Kom!» skal bli høyrt.

«Kom!» frå den som høyrer

Det tredje «Kom!» er frå den som høyrer Anden og brura sitt «Kom!» No går ansvaret frå innbydaren til den imbedne. Når du blir beden til gjestebod, er ansvaret ditt om du vil koma. Slik og mot det himmelske «Kom!» Den som er tyrst, den som vil, får koma. Du skal svara, men du har fri vilje. Gud tvingar ingen. Han innbyr, du får alt ufortent, utan vederlag. Alt er av nåde fordi du er elска. Livsens vatn tilbys – som gjer at du aldri skal tyrste meir. Seier ein nei, kjem ein dit ein tyrstar utan å få ein drope vatn å leska tunga med (Luk 16,24).

Lyd det guddommelege «Kom!» og du har alt «det hjertet kan evig begjære. Da reiser seg etter hvert håp som brast og blekner så aldri mere».

DANIEL FREDLY

An- fektelse

AV TERJE TREIDENE

Alltid glad?

Kors og trengsel er noe som har fulgt de kristne gjennom alle tider. Men i vår tid ser det ut for at mange som bekjenner kristen-navnet er blitt fremmedgjort i forhold til det de gamle kalte for *anfektelse*. Kanskje er det ikke så rart at dette har skjedd, når en fra nær sagt alle hold får høre at vi kristne alltid skal være glade? Mange synes derfor å ha glemt at det er i *Herren* vi skal ha vår glede.

Jeg vil i dette innlegget prøve å si noe til deg som strever nettopp med disse tankene – at vi alltid skal være glade...

Det har vært sagt at når Gud vil prøve den troendes tillit til seg, så tar han alle gode åndelige følelser bort fra vedkommende. Da Israelsfolket vandret i ørkenen, ble også de prøvd på samme måten.

I 5 Mos 8,2 står det: «Du skal komme i hu hele den vei Herren din Gud har ført deg i disse førti år i ørkenen, for å ydmyke deg og prøve deg og for å kjenne hva som var i ditt hjerte, om du ville holde hans bud eller ikke».

Hva vil Gud?

Gud vil oss noe når anfektelsene kommer. Han vil føre oss på den veien som gjør at vi til slutt kan si: «Det er min trøst i all min elendighet at ditt ord har holdt meg i live.» Gud har altså en grunn til at han prøver sine barn: Han ønsker å gjøre oss mer og mer avhengige av hans nåde i alle ting.

I Jakobs brev står det et merkelig vers: Viskalakte det for bare glede når vi kommer i alle slags prøvelser. Men da må vi

spørre: Går det an å komme så langt i kristenlivet at vi også gleder oss over de vanskeligheter Herren legger på oss? Ja, det tror jeg går an. All anfektelse og nød du opplever som en kristen er et kjennetegn på at Gud arbeider med deg.

La meg si det slik: Like lite som jeg fortjente å bli frelst av nåde, like lite har jeg fortjent Guds tuktende hånd inn i mitt liv.

Hadde det ikke vært for denne tukt, hadde det gått galt for meg for lenge siden. Av den grunn burde vi takke Gud like mye for de tunge dagene i vårt liv, som de lette. Men det er ikke enkelt, særlig når en sitter midt oppe i det og ikke ser veien verken fremover eller tilbake.

Guds ønske for våre liv er at han må få forme oss slik han vil ha oss. Til dette bruker han anfektelser og tunge slag. Guds tukt er derfor hans egen hånd inn i våre liv for å forme leirkaret slik som han vil ha det. Når det er slik – skulle da ikke vi «akte det for bare glede» når vi blir prøvd i anfektelsens «ildovn»?

En annen grunn til at han prøver oss, er denne: Den første tiden etter omvendelsen er vi ofte mer opptatt av hva hans nåde kan utrette i oss enn av *ham selv*. I anfektelsens mørke må du derfor gi slipp på alt det du mente du hadde i ditt *eget hjerte* og kun se hen til Jesus som din rettferdighet for Gud.

Stengt og mørkt

Når Gud tukter deg, må du derfor ikke bli forundret over at du ingenting ser av hans nåde og kjær-

Bibelsk
sjelesorg

lighet. Det er jo Gud selv som har murt igjen for deg, så du ingenting skal se.

I anfektelsens mørke lyder ikke sangen «Sallige visshet, Jesus er min» i ditt hjerte. Nei, da lyder det: «Akk, jeg er så kald og død, føler bare synd i meg. Har forlatelse du mer for en synder som jeg er?»

Når de andre vitner om hvor godt det er å høre Jesus til, så kjenner du kun på anklagen i ditt eget liv: «Dette vitnet også jeg om en gang, men den tiden er for alltid borte for meg nå. Jeg har mistet det lys og den trøst jeg før hadde i evangeliet. Nå har Herren forlatt meg, fordi han nå ser hvem jeg egentlig er. Jeg er den største hykler som Jesus noen gang er kommet i kontakt med. Jeg forstår godt at han forlot meg, slik som jeg har stelt meg.» Ja, slik kan den nedbøyde kristne sitte og sukke med seg selv...

I nød

Gud hører ikke... Men – på tross av dette – er det likevel en ting som står klart for deg: Du må til Jesus med din nød. Hos han har du fått hjelp og trøst så mange ganger før...

Men nå ser det ut for at Gud har vendt det «døve øret» til dine bønner. Jo mer du ber om å få se lys i «tunnelen», jo mørkere ser det ut til at han gjør det for deg. Du har det akkurat slik vi leser i Klagesangen 3: «Han har ledet meg og han lot meg vandre i mørket og ikke i lys. – På mørke steder lot han meg bo. – Han murte igjen for meg, så jeg ikke kunne komme ut. – Om jeg ropte

og skrek, slipper han ikke min bønn inn på seg. – Han knuste mine tenner. Han ga meg småstein å ete. Han trykket meg ned i asken».

De andre forstår ikke... Når du opplever at denne veien ser stengt ut for deg, søker du hjelp hos de troende brødre. Men det virker som om de ikke forstår hva du snakker om. Ofte blir du møtt med lettvinde og uåndelige svar. Du får høre at du ikke må ta dette så tungt, for det er andre som også sliter... Men du har aldri funnet noen trøst i at andre også har det tungt. Nei, det er det liten trøst i, når en kjenner seg forkastet av Gud!

Djevelen anklager og angriper... Men de tyngste slag er det likevel ikke dine venner som gir deg. De kommer fra djevelen selv. Han peker på alle dine feil og mangler, alle dine synder og nederlag. Og han visker deg disse ord i øret: «Du har aldri vært et Guds barn, du, som er slik. Alt det du trodde du hadde del i er bare innbilning og fri fantasi. Se nå bare på hvordan Gud behandler deg. Du har ropt til han dag og natt, og hadde Gud vært din Far, så ville han svart deg for lenge siden. Selv ikke du ville gjort det mot dine egne barn, som han nå gjør mot deg.»

Ja, slik har djevelen alltid angrepet deg kristne. Han arbeider dag og natt i håp om at vi skal gi etter for hans anklage av Gud. Og sannelig har han en dyktig medhjelper i vårt eget indre, som heter vår fornuft.

Om dette har Rosenius sagt følgende: «Et av de listigste og fineste angrep fra djevelens side er dette: Når en kristen, som gjerne vil leve etter Guds Ord og formaninger, har en stor synd på sin samvittighet, da skyter djevelen slike tanker inn i ham: Visstnok er evangeliet sant og nåden stor, slik at syndere i alminnelighet kan få nåde, men det er noe særskilt med deg. Du vet jo med deg selv hva du har gjort. Hadde det bare ikke vært synd i mot det 5., 6. eller 7. bud, da kunne du fått nåde. Men nå er det et særskilt unntak med deg.

Se dette særskilte unntak med deg er et av de listigste og giftigste angrep av den gamle slange. For sannheten er at det finnes ikke noe særskilt unntak for deg. Hele det gamle og det nye testamente vitner at «om dine synder er som purpur, skal de bli som sne. Om de er røde som skarlagen, skal de bli som den hvite ull». – Det er Guds Ords klare tale til oss.» (Sitat slutt.)

For meg?

I anfektelsens mørke er det nettopp dette som er ditt store problem: Du vet at det står i Guds Ord at Jesu, hans Sønns blod, renser fra all synd, men det gjelder ikke lenger for deg. Årsaken? Du mener at du ikke elsker Jesus slik som før.

Men hør: Din kjærlighet til Jesus kan aldri bli det vern du kan sette i mot djevelens listige angrep. Nei, her må det et sterkere vern til om du og jeg skal bli stående. Her må vi peke på Jesus og si til djevelen at det er Jesu liv som gjelder inn for Guds trone. →

*Ja, fjella kan nok falla,
men ikkje nåden min.
Den fredspakt eg med blod
har underskrive!
Så dyrt eg har deg vunne,
sjå, du er venen min,
og avskil har eg aldri,
aldri give!
Så hører eit ord, mitt dyre:
Eg harmast ei på deg.
Eg alltid har deg elskar,
du miskunn finn hos meg.
For aldri held eg opp
å vera nådig!*

(F.Engelke)

Selv om du føler det både mørkt, øde og kaldt i ditt eget hjerte, så har Gud likevel behag i deg, for han ser deg alltid i Sønnens verk.

Hvor er Jesus?
I Salomos Høysang er det talt mye om brudens forhold til sin brudgom. Her i disse kapitlene ser vi bruden «høyt oppe» og «langt ned».

Mange kjenner seg vel igjen i det som står skrevet i kap. 3, v. 1-4: «På mitt leie lette jeg om natten etter ham som min sjel elsker. Jeg lette etter ham, men jeg fant ham ikke» (v.1).

Her ser vi at bruden har kommet i en tilstand der hun ikke lenger er i stand til å se Jesus for sitt indre troens øye. Men på tross av det er det en ting som står klart for henne: Hun må finne Jesus igjen! Den som lever i livssamfunn med Jesus kan aldri slå seg til ro i dette at de ikke ser Jesus lenger...

Når en kristen ingensting føler og ingenting ser

lenger, da blir han redd. Men det er et av de sikreste kjennetegn på at det er liv, tross alt. Da er forholdet slik som Luther en gang uttrykte det: Trelen frykter når hans Herre kommer han for nær, barnet frykter når Herren skjuler seg. Derfor er den kjærlighet som lengter etter Herrens nærhet i Ordet både sann og ekte. For ingen vil savne noen som ikke er glad i.

Gå til Ordet!

Går vi til Ordet og ser hva bruden her sier, så ser vi årsaken til at hun ikke finner Jesus: «På mitt leie lette jeg om natten etter ham som min sjel elsker». Men var *det* den rette plassen å lete? Burde hun ikke lett på det leiet som Jesus hadde beredt for henne? (dvs. i hans eget Ord til henne). Jo, utvilsomt var det der hun burde søke og finne sin hvile. Men der lette hun ikke – ikke ennå. Hun var altfor opptatt med å finne hvile og fred i noe av det som *hun selv* hadde vært som kristen. Hun lette altså i sitt eget hjerte etter det hun bare kunne finne hos Jesus! Derfor fant hun ikke det hun lette etter. Ja, hun sier det også selv: «Jeg lette etter ham, men jeg fant ham ikke.»

Ikke se inn i deg selv!

Det er merkelig hvor vrangsnudde vi mennesker kan være. Gjennom all erfaring vet vi at vårt hjerte ikke er til å stole på når det gjelder vår salighetssak. Allikevel prøver vi – på tross av det – å finne feste for vår tro i oss selv, eller i noe av det vi har gjort som kristne.

Å komme dithen at vi stoler kun på hva Herren har sagt i sitt Ord til oss, er visst en vanskelig lekse å lære... Det var også her kampen sto for bruden nå. Og da må vi spørre: Hvorfor hadde hun vendt seg vekk fra Ordet? Jo, hun hadde nok lyttet for mye til den stemmen – i henne – som sa at hun ikke lenger sto i nåde hos Gud.

Men midt i denne nød gir hun ikke opp håpet om at *hun* skal finne ham igjen. Derfor lyder fra henenes munn: «Jeg vil stå opp og gå omkring i byen, på gatene og på torgene. Jeg vil lete etter ham som min sjel elsker. Jeg lette etter ham, men jeg fant ham ikke.» Her setter bruden *seg selv* i sentrum, og dermed er alt det *hun* må gjøre blitt *hovedsak*. Det som går igjen er dette: Jeg, jeg, jeg, som om det er *henne* alt avhenger av, når det gjelder å finne ham igjen.

Men tenker ikke vi også ofte slik? Når Jesus har skjult seg for oss, mener ikke vi også da, at det er *vi* som må finne ham igjen?

Eller for å si det på en annen måte: Har Jesus forlatt oss, så må vi leve slik at Jesus igjen fatter kjærlighet til oss. Vi prøver å «rake» sammen til et «bål» alt det vi kan finne i oss av gode følelser, selvfornektelse, offervilje, gode forsetter og andre kristelige dyder.

Ved dette bålet prøver vi så å varme opp igjen vår kjærlighet til ham. Men dessverre – også dette tiltaket, fra vår side, er forgjeves... Så lyder det også fra vår munn: Jeg lette etter ham, men jeg fant ham ikke.

**Hele Bibelen
er Guds Ord!!!**

Men Gud viser sin kjærighet til oss...

Men har Herren forlatt deg, du som har det slik? Nei, Gud forlater aldri den som i sin nød strekker hendene sine ut mot Herren selv. – Hvorfor ikke?

Nei, fordi vi har med Gud å gjøre, som visste alt om oss før han kalte oss! Gud visste om alt det svik jeg kom til å gjøre mot ham som en kristen. Allikevel – på tross av det – kaller han meg inn i sitt rike. Det forteller meg at han er villig til å tilgi meg alle mine synder, ja helt til jeg skal møte ham igjen. Hadde han ikke vært villig til det, hadde han aldri kommet på å kalle meg.

Gud ville aldri ofret sin eneste Sønn for deg heller, hvis han en gang måtte – på grunn av din synd – vende deg ryggen. Hadde du vært den eneste synderen på jorden som trengte å bli forsonet med Gud, så måtte Gud sendt sin eneste Sønn i døden for deg. For slik er Guds kjærighet til deg. Guds kall i ditt liv – til omvendelse – er den «garanti» han selv gir deg, for at hans nåde skal være livet ut. Hadde det ikke vært slik, hadde han ikke kalt deg.

Hva med tjenesten?

Men, sier du, det er ikke bare i mitt forhold til *synen* jeg kjenner meg anklaget. Jeg har et hjerte som har altfor liten nød for de *ufrelste*.

Ja, jeg kjenner meg dømt av at jeg har så liten omorgs for Guds rikes sak.

Kan Gud da være fornøyd med meg? Nei, Gud kan aldri være fornøyd med det han ser hos deg. Derfor ga han deg noe annet som alltid holder

mål i hans øyne, nemlig *sin egen kjærighet og nød* for de ufrelste.

Det er altså ikke *din* kjærighet til de ufrelste som skal drive verket. Nei, det er *hans* kjærighet til de ufrelste som skal være drivkraften i din tjeneste for ham. – Gud har også *her* gitt deg alt du trenger for at din tjeneste skal være til behag for ham.

For:

*Alt anna det er uthygt,
alt anna sviker meg.
Men einast nåden din
er stø og stendig.
Visst har eg lite elsa,
og lite ottast deg.
Og enno er min kjærleik
høgst elendig.
Men du har ikkje grunna
mitt barnekår på den –
Då hadde eg gått under
men sjå, eg lever enn!
Eg einast av din frie nåde
lever.* (L. Sandell)

På nåden i Guds hjerte...

Her ser vi *grunnlaget* for hans kjærighet til oss. Den har sin grunn i Guds eget hjerte. Derfor ser Gud deg og meg alltid i sin Sønn, på en slik måte, at han ser sin Sønns gjerninger i oss. Av den grunn hviler Guds øyne med samme velbehag på *deg* som på *sin Sønn*. Det betyr at du har samme rett til den himmelske arv som Jesus selv.

Du får den ikke som fortjeneste på grunn av et langt liv i tjeneste for ham. Nei, den har alltid sin grunn i Guds kjærighet til deg. Gud selv måtte gå i døden for å vinne deg denne retten. Den himmelske arv er noe du allerede har fått del i mens du lever her nede. I Kol 1,22 står det noe om den arven den frelse synder har fått del i:

«Gud har nå forlikt dere med seg selv ved hans kjøds legeme ved døden, for å stille dere fram hellige og ulastelige og ustraffelige for sitt åsyn.»

I disse ordene møter det oss en veldig tanke: Himmelens Gud har av sin egen frie vilje stilt den rettferdigjorte synder fram for seg selv med disse ord: «Du er like hellig, ustraffelig og ulastelig som meg selv.»

Alt i Jesus!

Kjære venn, som ennå graver i ditt eget hjerte etter en fromhet og hellighet som skal bestå for Gud. Gud har allerede gitt deg alt dette i sin Sønn. Også dette fikk du av ham den dagen du ble frelst. Ja, i ham har du alt du trenger for å bli stående for Gud! I Jesus Kristus eier du den anger over dine synder som du selv kjenner deg dømt av at du ikke har. I ham eier du den kjærighet til nesten som du selv sukker over at du så helt mangler (se Heb 5,7). La det derfor være som det være vil med alt det som anklager deg og sier deg at du ingen barnerett har.

Hold deg til Jesus, for i skjul av ham selv kan ikke djevelens gloende piler nå deg lenger. Og det gjelder like mye i gledens som i sorgens dager.

*Jesus, Jesus, han alene.
Han er den som kan og vil!
Hva så andre enn vil mene,
ham jeg trenger meg
hen til.*

*Det er ham, min sjel,
du må
ene, ene lite på!
Ham jeg også fast vil holde
inntil hendene er kolde!*

(H.A.Brorson/
M.B.Landstad)

300 år med Brorson

AV REIDLUF TVAERÅLI

I år feirer vi 300-års jubileum for salmedikteren Hans Adolf Brorson. Hans navn er kjent og kjært blandt Guds folk i Norden, ikke minst her i vårt eget land. Brorson er pietismens største salmedikter, øgen av den kristne kirkes beste. Gjennom mange av salmene lever han fortsatt mellom oss.

Brorson ble født i Randrup prestegård i Sønderjylland 20. juni 1694. Han nedstammet fra en gammel presteslekt, og var, i likhet med brødrene Nikolai og Broder, så å si født til å bli prest. Faren døde da Hans Adolf var ti år. Men stefaren gav guttene en god oppdragelse, og til tross for fattigdom og vanskelige kår, lyktes det å nå målet. I 1722 ble han sogneprest i Randrup, i 1729 kapellan i Tønder, åtte år senere stiftsprost i Ribe, og fra 1741 biskop samme sted. Men først og fremst var han forkynner og salmedikter – oppdratt av sin himmelske far gjennom kors og trengsel.

Følsom natur

Allerede som gutt var Hans Adolf en var og følsom natur, med sinn og sanser åpne for storheten i skaperverket. Han likte seg ute i det fri, og gjorde stadig nye oppdagelser, som han gledde seg over.

Femten år gammel begynte han på latinskolen i Ribe. Det ble helst et slit. Han var nok ikke like målbevisst som Nikolai og Broder. De mente han var veik og vinglete. Og han måtte gi dem rett. Det var vanskelig å samle tankene, og selvtilliten var ikke på topp. Men i 1712 ble det eksamen, og nå var neste

mål København. Hans Adolf gledde seg til å komme dit, til å samle nye inntrykk og lære verden å kjenne.

Studietid

Ved universitetet ble han mest fenget av språk, historie og filosofi. Teologien derimot, fant han ikke særlig interessant. Den ble en tørr ørkenvandring, og bød ham imot. I dagevis kunne de teologiske bökene ligge urørt. Han hattet dem som han i sin tid hadde hatet den latinske grammatikken. Studiet syntes å bringe ham bort fra Guds Ord. Han ble greppt av tungsin og missmot, og kjente på en uendelig tomhet. Utmattet og nedslått avbrøt han studiene, og reiste til broren Nikolai, som var blitt sogneprest i Bedsted. Under et studieopphold i Kiel hadde denne blitt omvendt i den pietistiske vekkelse. Han hadde sett sitt syndeforderv og fått bruk for budskapet om Jesu dyre blod. Vekkelsen var formidlet av de velsignede studentene som var kommet fra Halle og hadde vært elever hos Francke. Nå stod Nikolai i et rikt og fruktbart arbeid i menigheten. Her i prestegården i Bedsted ble Hans Adolf godt og kjærlig mottatt. Men det ble også klart for ham at han selv manglet noe som broren hadde – det inderlige og personlige samfunnet med den levende frelser.

Syndenød og frelsesfryd

I 1717 tok han arbeid som huslærer hos sin morbror i Løgum kloster. Det ble på mange måter en fin tid. Han hadde et arbeid han

Portrett

likte, og tjente til livets opphold. Men likevel kunne han ikke bli riktig glad. Et tungt trykk lå over hans sinn. Han hadde ingen fred. Lære barna om livet i naturen kunne han saktens; men han var ute av stand til å vise dem veien til Gud! Synden ble mer og mørktyngende. Han hadde et hjerte hardt som stein. Det ble en kampfyllt tid, der han leste mye i Skriften. En kveld satt han bøyd over Salmenes bok. I Salme 40 leste han: «Jeg ventet og håpet på Herren, han bøyde seg til meg og hørte mitt rop. Han dro meg opp av fordervelsens grav, opp av den dype gjørmen. Han satte mine foter på fjell og lot meg gå med faste skritt. Han la i min munnen ny sang, en lovsang for vår Gud. Mange skal se det og frykte og sette sin lit til Herren.» Lyset rant i hans sjel, og han ble fylt med en veldig glede. Han var innenfor.

Prestekall

En tid etter dette ble han kalt til å overta embetet som sogneprest i

Randerup. Men først måtte han ta eksamen. Og nå gikk det fint. De bibelske lærersannhetene var ikke lenger tørre og kjedelige. De levde jo i hans hjerte!

Etter eksamen giftet han seg med sitt seksten år gamle søskenbarn, Catherine Clausen. Prestelønna var mager, så det ble et liv i fattige kår. Likevel ble det noen fine år i Randerup. Brorson hadde god inngang i menigheten. Men han tok sitt hyrdekall alvorlig, og sørget nok over at det ikke skjedde mer i sognet hans. Også på andre måter ble det tunge byrder. Tre av barna var dødfødte, og fire døde som små.

Salmedikter

Brorson skulle gjerne ha blitt i Randerup resten av sitt liv. Men Gud ville det annerledes. Han fikk kall til kapellanstilling i Tønder, der han skulle ha ansvar for å preke på dansk i dette tyskspråklige området. Her fikk han tale for overfylte kirker, og budskapet ble godt mottatt. Men enda viktigere

ble samarbeidet med den tyske sognepresten Johan Herman Schrader, som skrev salmer i den pietistiske ånd. Mellom de to prestene oppstod et varmt vennskap. Brorson oversatte en del av Schraders salmer til dansk. Men best var de salmene han selv skrev. I 1732 utkom en liten bok på 32 sider: «Nogle Jule-Salmer av H. A. B.» Den inneholdt sju julesalmer, to nyttårssalmer og en påskesalme, deriblant «I denne søte juletid», «Mitt hjerte alltid vanker», «Her kommer dine arme små» og «Den yndigste rose.» Samlingen ble mottatt med stor begeistring.

Lærene som fulgte, sendte han ut lignende hefter, som i 1739 ble samlet i en bok med tittel «Troens rare Klenodie» (Troens sjeldne skatt). Den inneholdt 257 salmer, halvparten originale. Det læremessige er sterkt betont. Likevel er her ingen død rett-troenhett. Derimot formidles levende kristentro med et sterkt sjælesørgerisk sikt. Det personlige gudsliv er sentralt i Brorsons salmer. I sju avsnitt fremstiller han de forskjellige sidene ved troens liv: «Troens Frydefest», «Troens Grund», «Troens Midler», «Troens Frugt», «Troens Kamp og Sejer», «Troens Herlighed», «Troens Ende». Språket er klart og formskjønt, på høyde med det beste i dansk diktning.

Den gudfryktige kongen Kristian 6. ble oppmerksam på Brorson, og utnevnte ham i 1737 til stiftsprost i Ribe. Derved ble ansvaret og arbeidsbyrden større. Han likte å ha mye å gjøre. Men det ble liten tid til det kjæreste han

Hans Adolf
Brorson.

vissste – å skrive salmer. Dette plaget ham. Ikke sjeldent måtte han ta nattens timer til hjelp.

Kors og trengsel

Et av Brorsons tyngste kors var den begavede sønnen Nikolai, som ti år gammel ble sinnssyk og resten av livet måtte holdes innesperret heime. Utrolig tungt var det også da hans kjære hustru, Cathrine, døde på sin 13. barselsseng. Livet hadde mange torner. Men han hadde funnet rosen mellom tornene. Det var hans trøst:

*La verden kun alt fra
meg tage.*

*La tornene rive og nage.
La hjertet kun fåne og
briste.*

*Min rose jeg aldri vil
miste.*

Midt i sorgen fikk han styrke til å gå inn i embetet som biskop i Ribe. Her fikk hanstå midt i vekkelsen. Han forble trofast i dette krevende kallet helt til sin død i 1764. Og salmer skrev han til det siste.

Smerten og lidelsen løste ham mer og mer fra det jordiske. Hans siste salmer har en mer personlig karakter. Men fremfor alt er det himmellengselen som er grunntonen. I sitt skrivebord etterlot han seg 70 dikt, som i 1765 ble utgitt under tittelen «Hans Adolf Brorsons Svanesang». Her finner vi bl.a. «Når mitt øye trett av møye» og «Den store, hvite flokk, vi se».

Rik salmeskatt

Ivar Welle sier i sin kirkehistorie at «Brorson er uten tvil pietismens største salmedikter og en av den kristne kirkes beste».

Her i landet ble både «Klenodiet» og «Svanesangen» godt mottatt av folket. Mange av salmene ble sunget til norske folke-melodier. Slik ble de et folkeie med stor betydning for kirke og kristenliv. I Landstads salmebok hadde Brorson hedersplassen, med 133 originale og oversatte salmer. I «Sangboken» og «Norsk Salmebok» finner vi et femtitalls Brorson-salmer. Måtte vi virkelig gjennoppdage disse perlene og i enda større grad ta dem i bruk – til vekkelse, oppbyggelse og velsignelse for Guds folk!

På nr. 470 i «Sangboken» står denne salmen av Brorson. Vi gjengir forrige sangboks utgave (nr. 402):

*Stå fast, min sjel, stå fast
i Herrens krige!
Tenk hvilken skam og last
sin Gud å svike!!
Tenk hvilken skjendig ting
først Gud å kjenne
og siden seg omkring
til verden vende!*

*Begynt er ikke endt
det merk i tide!
Du som har Jesus kjent
bli ved å stridc!
Alt hva ditt hjerte vil
fra himlen vende
skal overvinnes til
din siste ende.*

*Å stå imot med makt
til alle sider.
I farer stå på vakt
må den som strider.
Men det vil mere til
din krans å vinne.
Bestandigheten vil
alene vinne.*

*Hva hjelper mange sår
og blodig skramme.
Når du dog siden står
til spott og skamme?*

*Vær tro til døden! så
og ellers ikke
kan kronen vel seg på
ditt hode skikke.*

*Se opp og tenk en gang
på livets krone.
På din bestemte rang
for Lammets trone!
I sannhet, hva du her
skal gå og tåle.
Av kronen ei er verd
den minste stråle.*

*Ja tenk på ham, o sjel
du troskap lovet.
Tenk hva Immanuel
for oss har vovet!
For oss den Herre god
sitt blod utøste.
Sitt blod, sitt dyre blod,
og oss forløste!*

*Når Jesu kjærlighet
kun rett betraktes
og verdens herlighet
for intet aktes.*

*Når himlen er oss kjær
og lys og yndig.
Da bliver Herrens hær
i striden myndig.*

*Gud være lov og pris
ja ham alene.
Som lot oss paradis
så dyrt fortjene!
Vår Jesu kamp og strid
til cremeninne.
Vi vil vår korte tid
stå fast og vinne.*

For nærmere bekjentskap med salmedikteren Hans Adolf Brorson anbefales romanen «Rosen mellom torner» av Niels Aage Barfoed, Luther Forlag 1987. Boka er på 199 sider innb. Den er oversatt av Johs. Kvalheim. Gjennom 26 små kapitler følger vi Brorson i hans liv og diktning. Det er spennende og oppbyggelig lesning, som utdypet forståelsen for en utrolig rik salmeskatt. ■

Oppgjør med bibelkritikken

«Guds Ord og bibelkritikken» er en ny, «revolusjonerende» bok som nylig er kommet ut på forlaget «Nytt bibliotek mot bibelkritikken».

Bokmelding

Det er ikke med liten forventning en åpner denne boka, og en blir ikke skuffet. Å lese Linnemanns vitnesbyrd om sin omvendelse fra den bibelkritiske teologi som hun selv ble opplært i – under berømte historisk-kritiske teologer som Rudolf Bultmann og Ernst Fuchs – til en levende tro på Jesus Kristus, er gripende og trosstyrkende.

Boka er både et intellektuelt oppgjør og et åndelig oppgjør med denne teologi. «Mitt NEI til historisk-kritisk teologi skyldes mitt JA til min underfulle Herre og Frelser Jesus Kristus og til den herlige forløsning han vant for meg på Golgata», sier hun (s. 11).

Fra sitt nye ståsted som er Bibelens absolutte autoritet, hvor Skriftens verbalinspirasjon og personalinspirasjon fastholdes, hevder hun at Bibelen er uten feil, ikke bare når det gjelder tro og liv, men på alle andre områder også.

På dette grunnlag foretar hun et grundig og avslørende oppgjør med den 200-årige ateistiske metode, den historisk-kritiske metoden, og den historisk-kritiske teologi som i en eller annen form har fått en dominerende plass ved de aller fleste læresteder i verden og undergraver tilliten til Guds hellige Ord.

Mitt inderlige ønske er at mange, både unge og eldre, vil lese boka. Særlig bør teologer, studenter og de som skal studere ved høgskoler og universitet lese den grundig. Den vil være til stor nytte og hjelp til å forstå dagens åndssituasjon i kristenheten.

Boka er oversatt av sjefredaktør Finn Jarle Sæle og stud. theol. Sigurd Grindheim. Førstnevnte har også skrevet et informativt forord. Den er pedagogisk godt opplagt med mange avsnitt og underavsnitt, punkter og uthenvninger og er lettlest.

Boka anbefales på det varmeste. Den kan bestilles fra Bibelsk Troskassettjeneste, postboks 116, 4330 Hommersåk.

OLAV HERMOD KYDLAND

Dr. theol. Eta Linnemann:
GUDS ORD OG BIBELKRITIKKEN
Nytt bibliotek mot bibelkritikken
1994
127 sider

Den gud vor falne natur elsker

Vi har hørt det igen og igen: Hvordan du end er, og hva du end gør, så elsker Jesus dig. Du kan flygte fra alt, men hvor langt du end bevæger dig bort: Du kommer aldrig uten for Guds kærlighed. Den har nemlig ikke sin grund, i noget af det du er og kan. Grunden til at Gud elsker dig, skal du finde i ham selv.

Bladklipp

Og det er så sandt så sandt! Vi må aldrig miste frimodigheden til at låne røst til det uforskyldte og frigørende evangelium. Men vi må heller aldrig glemme, at Satan henviser også til, hvad der står skrevet. Når han låner røst til Guds Ord, vil vi falde, hvis vi ikke går i Jesu spor og siger, hvad der også står skrevet.

Et brud med synden

Satan har ikke det fjernehede imod, at en synder mener og tror, at Gud er på hans side. Han har heller ikke noget imod, at det siges nok så rigtige ord om Gud og Jesus under en eneste forudsætning: Hele sandheden må ikke komme frem.

Så længe et menneske siger gode, rigtige, ja, sande ord, der udtrykker ubetinget velvilje, men ikke selv er af sandhed, da er ordene et fortrinligt våben i sjælefjendens hånd. De kan nemlig føre andre ind i en tilstand, hvor de selv mener, at de er på vej mod himlen, under henvisning til deres mange gode og rigtige ord. Virkeligheden er imidlertid en ganske anden: sorgløst vandrer de dag efter dag mod helvedes evige pine.

Missionsfolkets børn

Det er især missionsfolkets børn, som djævelen får i sin magt på denne måde. De kender alle ordene. De er opvokset i tillid til Gud og Jesus. De har fra små sunget om ham. Det er dybt indprentet i deres sind, at så længe de ønsker, at Jesus skal være deres hyrde, da er han det også.

De drømmer ikke om at lukke hamude. De har aldrig indset, at udelukkelsen av Jesus yderst sjældent sker gennem et nej. Den sker gennem et ja. Slipper en kristen synden ind, drives Jesus ud. Enten får Jesus lov at rense templet,

eller også må han forlade det og overlade det til sig selv. Det var, hvad der skete med Jerusalems tempel, og det er sket med uttallige kristne siden.

Den sande guds frykt

Men mange av missionsfolkets børn har aldrig lært at frygte Gud. Vi har talt for lidt om Guds vrede. Børnene har lært at se på Gud som den, der altid er forstående, imødekommede, mild og kærlig. Vi har været langt bedre til at låne røst til Ordet om Guds godhed end til Ordet om Guds strenghed.

Der kan anføres talrige skriftsteder, som understreger Gud som den omsorgsfulde og kærlige far, som har ofret alt for os. Der er heller ingen tvivl om, at det er evangeliet, vi først og fremmest skal formidle. Vor ulykke er heller ikke, at vi forkynder det for frit. Det forfærdelige er, at der i det vi siger om Guds kærlighed, sker en rendyrking af en enkelt side af det bibelske guds billede, på bekostning af hvad han også har åpenbaret om sig selv gennem sit eget Ord.

En gud på mine præmisser

Vor medfødte syndenatur har intet imod at kærlighed, barmhertig og nåderige Gud – bare jeg må få lov til at mene, hvad jeg vil, og indrette mig som jeg vil.

Er vi ikke gang på gang vidne til, at kristne som noget helt selvfolgeligt indretter sig, som de vil, og kender vi ikke alle trangen til at gøre det hos os selv? Man ved godt, hvad Guds Ord siger, men det kan man jo ikke holde alligevel – og vi frelses alligevel af nåde.

Hvor mange er ikke gennen en sådan opfattelse blevet ført ind i det evige frafald fra Herren? Det er sket, uden at de har villet det, og ofte uden at de bliver klar over det, før det er for sent.

Dommens dag

Først på dommens dag møder de den store overraskelse. I livet levede de Jesus nær. De spiste og drak for hans øjne, og de lærte på hans gader. Men de glemte at spørge, om han var i deres hjerte. Det var han ikke. Han kunne ikke være der. Han kunne ikke forlige sig med hjertets freds-

Gjenreis svakheten!

Styrken holder på å knekke mye åndelig liv og virksomhet. Troen på intellektets krefter, på kunnskapens og pengenes makt, og på organisasjonskunsten, er farlig sterke og besnærende. Den rammer og hemmer så mye av kristen tanke og gjerning. Det som teller i vår forfengelige og materialistiske tid, er høye tall, ruvende prosjekt og briljerende evner. Mengde, makt og erkjennelse dyrkes, mens sjelene tømmes for sann tro og sansen for de verdier som fosterer og bærer et folk.

Bladklipp

Men dette som er stort og elsket kommer til å gjøre alle små. Mammon-dyrkelsen, idoltildedelsen, underholdnings- og kunnskapsforherligelsen, og den katastrofale hengivelse til lysten og nyttelsen i alle former, er undergangstegn som stadig sterkere preger vår tid.

Forskning manipulerer med og dreper liv med sin makt. Utroskapen følger ofte i kunnskapens og kløktens spor. Pengemengden sikrer verken moralisk styrke eller sosial trygghet. Store tall og tidsriktig organisasjonsferdighet, garanterer ikke for åndelig vekst eller sikker fremtid. Vår tid

med så mye mengde av så mangt, så mye mislykket storhet, så mye skjemende rikdomsnød, burde ha lært oss at mye av den styrke vi setter vår lit til, svikter og bedrar.

Menneskets ulykke er at det klynger seg til styrke og sin overtro på at makt og mengde sikrer tilværelsen og borgere for lykke. Ikke engang livets bitre realitet og umiskjennelige vitnesbyrd, får rokke det makttrygge mennesket bort fra sin posisjon med ryggen mot Gud. Stolthet gir ingen frihet, heller ikke fra bedraget.

Vimå gjenreise svakheten. Den gode, bibellærte ydmykhet, som tør og vil bøye seg for Guds bud. Hente tilbake ydmykhetens beskjedne livsvisdom. Troens edle evne. Egenskapen som slipper til det mest verdifulle og nødvendigste av alt: Guds nåde.

Når vi oppfordrer til å gjenreise svakheten, er det fordi vi kjenner og har tillit til den visdom som sier: «Min nåde er nok for deg, for min kraft blir fullendt i svakhet. – Og: «...når jeg er svak, da er jeg sterke!» Er dette hemmelighet og verdi vi har glemt i jaget etter all synbar mengde og lovprist styrke?

AKSEL REMME

(lederartikkel i Trygg Havn,
nr. 11/1994)

forhold til synden. Derfor måtte han vige.

Gud spørger ikke etter ordene, men etter deres kraft. Hvis nåden ikke er blevet en kraft, der fører ind et helligt had til synden, til et opgør med den, ja, til et brud med den, så har hjertet aldrig mødt nåden, som den i sandhed er. Da kan munnen være aldrig så fuld af tomme nådeord. De er uden kraft og frelser ingen.

Et helligt liv

Sand og levende kristendom findes ikke uden kamp, bøn og lengsel efter et helligt liv. I genfødselen har Herren givet sine et nyt hjerte, som brænder efter at være

ham til behag og til at stille sig til rådighed for ham. Synden bliver en smerte. Det genfødte hjerte kender den som en bitter gift, der vil dræbe den levende, varme og velsignede forhold til Jesus.

Synden er en livslang plague. Den er med at skabe forløsninglængslen i hjertet:

Tænk, når engang

jeg uden synd skal leve.

Hver tanke ren,

hver gerning uden brøst.

Når aldrig jeg behøver mer at bæve
for muligheden af en syndig lyst!

HANS ERIK NISSEN
fra Båndet, nr. 1/1994

Den historieløse «historie»

Fra konservativt bibeltro standpunkt er det reist en rekke innvendinger mot den historisk-kritiske metode – som er vanlig i moderne teologi – og de forutsetninger den bygger på. Et grunnleggende punkt er at den ikke tar Bibelens egne premisser og forutsetninger på alvor, men tolker den ut fra allment sekulære vurderingsmåter og tankeganger.

Fra troens slagmark

Naturlig nok er begrepet «kritisk» et nøkkelord i denne forbindelse. Det vil blant annet si at man i utgangspunktet stiller seg kritisk til Bibelens eget krav på autoritet. Etter grundige studier kan det hende at man kommer til at Bibelen har en spesiell autoritet. Men i utgangspunktet må man – om man vil kalles «vitenskapelig» – arbeide ut fra den mulighet at det som står i Bibelen, kan være feil.

Den kritiske holdning til Bibelen

Egentlig er jo dette et a priori standpunkt (en grunnforutsetning som ikke kan bevises fullt ut), som i og for seg ikke er mer nøytralt enn å starte med det utgangspunkt at Bibelen er det den gir seg ut for å være. Det siste vil være det naturlige utgangspunktet for den som har opplevd omvendelse og frelse gjennom Guds Ord (sml. 1 Tess 2,13). Derfor vil det for en bibeltro kristen være et avgjørende ankepunkt mot den historisk-kritiske metode at den setter menneskets egen kritiske fornuft over Guds Ord.

At det også kan være problemer med den «historiske» delen av begrepet «historisk-kritisk», er kanskje ikke like innlysende. For vekt på Bibelens historiske karakter finner vi også i konservativ teologi. Luther talte jo for eksempel om «historisk-grammatisk» bibeltolking.

De bibelske beretninger som reell historie

For Luther var det en hovedsak å avvise den allegoriske eller «åndelige» tolkingsmetode. Den løsrev nemlig tekstens «egentlige» mening fra den historiske og grammatiske sammenheng som Bibelen selv gir uttrykk for. Luthers anliggende

peker på et grunnleggende prinsipp for sunn bibeltolking: Skriften skal tolkes ut fra den sammenheng som tekstens naturlige mening selv angir. Følgelig er det avgjørende å ta hensyn til den historiske bakgrunn som Bibelen selv omtaler, når tekstene skal tolkes, slik at en unngår vilkårlige tolkinger og «innleggelse» i teksten.

Samtidig har vektleggingen av det historiske i konservativ teologi også en annen viktig side. Den har med karakteren av Guds åpenbaring å gjøre: Gud har virkelig handlet i historien slik som Bibelen forteller oss, og de bibelske begivenheter er faktisk historie. Om man forstår tekstene på en annen måte, endrer det sannhetskarakteren av det bibelske budskap (sml. 1 Kor 15,17-20).

Omtolkning av historien

I sammenheng med begrepet «kritisk» får også begrepet «historie» i den historisk-kritiske metode en helt annen valør. Igjen er det kriterier og synspunkter hentet utenfra – ikke fra Bibelen selv – som bestemmer vurderingen. Utgangspunktet er med andre ord en sekulær (allment verdsdig) historiefortståelse. De bibelske beretninger settes inn i en ramme som har helt andre forutsetninger enn hva det bibelske materialet anger.

Dermed er det ikke faktisiteten av de bibelske beretninger som står i fokus, men analyse av de bibelske tekster ut fra «tradisjoner», «legender» osv. som en mener å ha paralleller til i andre sammenhenger. En er ikke interessert i å understreke betydningen av det som virkelig skjedde, men forsøker å finne annet materiale å sammenligne med, for å kunne beskrive hva som ligger bak og førte fram til at de bibelske forfattere skrev som de gjorde.

Dette betyr ikke nødvendigvis at en ser bort fra faktisiteten i alle bibelske beretninger – det vil si at mye av det som fortelles, virkelig har skjedd. For en god del av det er jo bekreftet gjennom andre historiske og arkeologiske kilder. Men prinsippet innebærer at en ikke uten videre vil godta som reell historie alt det som Bibelen selv omtaler som historiske begivenheter.

Eksempler på omtolkning av den bibelske historie

Det finnes selvsagt store variasjoner på dette området blant dem som anvender den historisk-kritiske metoden. Men mer eller mindre gjør denne kritiske innstilling til den bibelske historie seg gjeldende også hos dem som inntar et «moderat» (forholdsvis «konservativt») standpunkt.

Et godt eksempel på dette har vi når en teolog som ikke vil regnes for å være liberal, omtaler Jobs bok og profeten Jonas som «legender» eller «diktning». Den samme holdning gjøres gjeldende med hensyn til beretningen om at Jesus gikk på vannet (Mat 14,25 flg.), og noe som skildres i forbindelse med Jesu død på korset (Mat 27,52-53). (Hans Kvalbein i Bibelverkets Matteus-kommentar.)

Hovedproblemet med dette er at det ingen steder i Bibelen finnes holdepunkt for ikke å se på de nevnte begivenheter som historiske. Tvert imot, noen av dem blir klart omtalt som historiske hendinger også andre steder i Bibelen.

Konsekvenser

Som et godt eksempel på hvilke konsekvenser en slik omtolkning av teksten fører til, kan vi ta profeten Jonas. Jesus sa blant annet: «Likesom Jonas var tre dager og tre netter i storfiskens buk, slik skal Menneskesønnen være tre dager og tre netter i jordens hjerte.»

Denne sammenligningen blir meningslös dersom det ene er en legende og det andre en faktisk hendelse. Dersom beretningen om Jonas bare er en legende og ikke en faktisk begivenhet, vil det ut fra det som er sagt her, være logisk å si at Jesu oppstandelse heller ikke er en reell historisk hendelse. Vi vet at klart liberale teologer hevder en slik forståelse, noe som i og for seg er mer konsekvent når en først begir seg inn på å bedømme teksten ut fra noe annet enn det den sier.

Et annet aktuelt eksempel er forståelsen av syndefallet. Mange moderne teologer oppfatter beretningen om det som en «typisk» fortelling, ikke en bestemt historisk hendelse. Det er da bare naturlig at de samme teologer gjerne havner i en form for «universalisme» når det gjelder forståelsen av de siste ting, det vil si at de avsvekker Bibelen tale om den endelige dom og om fortapelsen. (Eksempel: Per Lønnings troslære.) Men i Rom

5,12 flg. har vi en lignende sammenligning som den vi nevnte ovenfor mellom Jonas og Jesus. Her gjelder den Adams fall og Jesu frelsesverk. Er ikke syndefallet noen historisk begivenhet, må den logiske konsekvens være – ikke bare at Jesu gjenkomst og dommen ikke anses som historiske hendinger i framtiden – men at selve Kristi forsoningsverk ikke har grunnlag i et reelt historisk faktum.

Grunnleggende trossannheter svekkes

Selvsagt vil ikke alle som hevder at en del av de begivenheter som Bibelen selv omtaler som historie, egentlig er legender, trekke slik konsekvenser. Heldigvis får en nok si. Men da er de inkonsekvente i bruken av de metoder de har valgt.

Å gjøre det Bibelen omtaler som faktisk historie, om til legender o.l., fører i realiteten til at Bibelens historiske karakter svekkes eller forsvinner. Følgelig får det store konsekvenser også for kristendomsforståelsen og forkynnelsen.

De eksemplene vi har pekt på, blir av moderne teologer gjerne omtalt som «perifere» og uvesentlige historiske detaljer. Men vi ser at i Bibelen settes de i

Adam falt – Jesus stod!

«Jesus kom med det oppdrag å skulle leve etter Guds vilje, og i alle ting svare til det som Gud uttrykker i sin lov. Det gjorde Jesus. Han levde et fullkommen liv – uten synd. Han var Sønnen som Faderen hadde velbehag i.»

Adam var vår stedfortreder, slik at i det han gjorde, var han en representant for oss alle. Det er på samme måte med Jesus. Han var også vår representant og stedfortreder – og han levde et helligt liv som menneske, i alle deler til Faderens velbehag. Hvor Adam falt, og hvor jeg snublet og falt, der stod Jesu fast for meg. Hvor jeg var for svak overfor fristelsen, der seiret han i mitt sted.»

CARL FR. WISLOFF
i heftet «Jesus, min Frølser»
Sambandets forlag.

forbindelse med de mest sentrale trossannheter. Kan vi ikke stole på at det Bibelen forteller oss om disse begivenheter er sant, blir trosgrunnlaget – og dermed vår tro – noe annet enn det budskap vi har fått gjennom Bibelen.

Historieløs «tro»

For å sette det i relief skal jeg ta fram et eksempel som for noen kanskje fortuner seg ytterliggående, men som i virkeligheten ikke er det i det moderne teologiske landskap.

I Øst-Asia (spesielt i Japan) finnes det en buddhistisk retning som synes å oppvise mange paralleller til kristendommen. I buddhismen legges det som regel vekt på at den enkelte må handle slik at han kan oppnå «frelse». Men i retningen «Det rene land» tales det om «buddha-skikkelses (boddhisattvaer) som i stedet for selv å gå inn i nirvana da de hadde oppnådd muligheten til det, vendte tilbake for å hjelpe andre til å oppnå dette. «Frelsen» er dermed ikke bygd på egne gjerninger, men på å «tro» en slik «frelser».

Det er nok rett å si at likheten med kristen (og spesielt luthersk) uttrykksmåte er mer påfallende når de buddhistiske begreper oversettes til et vestlig språk, og når de framstilles så forenklet som det her er gjort, enn de er i originalspråkene. Ikke desto mindre har mange liberale teologer hevdet at det i bunn og grunn er tale om samme slags trosopplevelse.

Den avgjørende forskjellen

Men det er – kort sagt – én hovedforskjell mellom denne buddhistiske retningen og kristendommen: Den buddhistiske læren mangler ethvert reelt historisk grunnlag. Eller sagt med andre ord: Den mangler personen Jesus Kristus og det Gud har gjort gjennom ham. Følgelig er «Det rene land»s såkalte «tro» uten noe annet grunnlag enn en religiøs «legende». Den blir ikke annet enn tilslutning til denne lære, og er derfor gjerningsreligion – tro på sin egen «tro».

Gjerningsreligion

Om enn i en annen form, fører moderne historisk-kritisk forståelse også til at troens grunnlag fjernes.

Det er neppe tilfeldig at i mye forkynnelse fra vår tids teologer er autoriteten

for forkynnelsen ikke lenger hva Bibelen sier. I stedet blir «kirken» ofte den autoritet det henvises til. Og vi ser i praksis at i stedet for å forkynne klart lov og evangelium, og kalte mennesker til omvendelse og tro, blir hovedformålet i menighetsarbeidet å få folk til å gå i kirke, delta i kirkelige aktiviteter, og oppleve «fellesskapet». Dermed er man jo havnet i ren gjerningsreligion.

En annen Kristus-forkynELSE

Et annet alternativ som møter oss, er at det forkynnes en opplevelse av Kristus som ikke er avhengig av at Bibelens forkynELSE om ham er rett. For den som ikke tenker nøyere over hva som forkynnes, kan dette i første omgang virke tilforlatelig. For det brukes ofte bibelske uttrykk. Men de har i virkeligheten enhelt annet innhold. Det er tale om «en annen Jesus» (sml. 2 Kor 11,4).

Fra Scleiermachers dager (om lag 1800) har en slik tankegang gjennomsyret store deler av moderne teologi. Det er ikke lenger tale om en tro på Kristus som Guds Sønn og vår eneste frelser, men mer om en slags opplevelse av «Kristusrealiteten» eller lignende.

Det kan være verdt å tenke over at vi finner lignende tendenser i moderne karismatikk og «trosbevegelse», fordi subjektiv opplevelse betones sterkere enn hva Guds Ord sier. Vekten ligger ikke så mye på at det bibelske budskap og den bibelske historie viser oss *hva Gud har gjort for oss*, som på at *vi* skal gjenoppleve disse realitetene.

Sammenfatning

Den sammenheng det er mellom dette og det som var utgangspunktet – forståelsen av den bibelske historie, består enkelt sagt i at når tilliten til det bibelske åpenbaringsbudskap rokkes, må det få følger for forkynELSE, tro og liv. Rokker en ved tilliten til de bibelske beretninger, får det konsekvenser for det budskap som er knyttet til disse. Ikke alltid er disse konsekvensene umiddelbart tydelige, men i våre dager er det ikke vanskelig å se linjene.

En tro som bygger på Skriften, vil si å tro at *Gud har gjort det* som frelseshistorien beretter, at han har talt til oss og at han har handlet i Kristus. En frelsende tro er å tro at det er gjort *for meg*.

GUTTORM RAEN

«Se til at ingen fører dere vill!»

Det er Jesu ord til sine disipler (Mat 24,4). «...for mange skal komme i mitt navn og si: Jeg er Messias! Og de skal føre mange vill» (v. 5). «Mange falske profeter skal stå fram, og de skal forføre mange» (v. 11). «For mange falske messiaser og falske profeter skal stå fram og gjøre mange store tegn og under, for å føre også de utvalgte vill, om det var mulig» (v. 24).

Kommentar

Guddommeliggjøring av mennesket

I sin bok «Stormvarsel» (Hermon forlag 1992), sier den amerikanske evangelisten Billy Graham at den moderne verden er på leting etter en eller annen mystisk «guddommelig enhet». Mennesket jakter på det oversanselige i transcendental meditasjon, i reinkarnasjonslæren, i astrologi, holistisk helbredelse, positiv tenkning etc. Denne letingen er bevis på at den moderne, verdslige humanisme har mislykkes med å tilfredsstille sjelens åndelige hunger (s. 130).

Bevegelsen «Ny tid» (New Age) og ulike beslektede retninger som vil guddommeliggjøre mennesket, skal vi nøyne merke oss. Når slik lære får fotfeste innen kristne rekker, er det et kjennetegn at en vil bortforklare syndefallet og det onde, falne, syndige menneske. I dag hører vi over alt om teknikker som skal øke selvbevisstheten og forbedre menneskets personlighet. Også kristne kan fristes til å bruke billige argumenter for å «selge» den kristne tro. Ut fra en innbilt tro på egne evner skal en tenke, tale, ønske og be slik at en kan oppnå de mål en setter seg. Kristne bøker, filmer, kristen forkynnelse, kan lett falle i den grøften at de lover tilhørerne lykke og helse. Da blir budskapet falskt. For intet menneske har fullmakt til å love noen å bli kvitt plager og problemer ved å ta imot Jesus og tenke, tale og be positivt.

Bibelen taler på en annen måte

Å bli en kristen, det er å få tilgivelse for alle sine synder og fred med Gud ved Kristus. At Gud kan gi rikdom, helse og mye menneskelig framgang, skal ikke benektes. Heller ikke skal vi avvise bønn

og forbønn for syke. At Gud gir ulike nådegaver, er også en bibelsk sannhet. Men dermed er ikke alt sagt. En kristen som lever godt med Jesus, kan få motgang, forfølgelse, lidelse, sykdom, nød og trengsel av mange slag. En kristen har det gamle, syndige mennesket i seg. Han er underlagt de samme livslover som alle andre mennesker. Les bare 2 Kor 6,4 flg. og i 11, 25-30. Vi skulle jo tro at apostelen Paulus, om noen, skulle være fri fra alle onder, sykdom og plager. Men se, han fikk trengsel, nød, angst, og han kom i fengsel. Han hadde stundom overflod, men var også i stor fattigdom, han ble steinet, var sulten og tørst, han var i mange slags farer. Det står fram noen som opphøyer seg selv og sin egen kristendom. De gjør mennesket stort, åndelig og guddommelig, men Gud blir mindre, og Kristi frelsesverk føres ut på sidelinja til fordel for en falsk herlighet av det opphøyde menneske med innbilde evner og en veldig autoritet.

Kristne ledere og forkynnere må vokte seg for den moderne psykologi og for en positiv-tenkning filosofi som gjør den velutviklede personlighet til mål for tjenesten i Guds rike. «Godta deg selv», blir det så ofte sagt. «Tro på deg selv og dine egne muligheter.» Suksess blir det store ord. En skal utvikle seg selv og være ansvarlig først og fremst overfor seg selv.

Når umoralen godtas i kristne forsamlinger

Graham skriver i «Stormvarsel» at en undersøkelse viser at 40 prosent av de unge såkalte bibeltroende, evangeliske menigheter i USA er seksuelt aktive. Av de ugjorde voksne som går på kristne møter, er 60 prosent seksuelt aktive, halvparten av disse lever sammen med flere partnere.

Da må en spørre: Er det underlig tenåringene kommer i krise, inn i angst og blir forvirret? Er det rart at mange unge da ikke lenger bryr seg om ekteskapet, eller at de mister troen på det?

«Hvem står for sannheten? Er det noen som bryr seg lenger? Ved den bitre avslutningen av en epoke med frigjøring – kvinnefrigjøring, barnefrigjøring, dyrefrigjøring, etisk frigjøring, er vårt land

Kristi og Skriftens guddommelighet

Av og til kan man bruke en halv sannhet til å fremme en løgn. Slik bruker mange teologer den halve sannheten om Kristus til å forsvare sin bibelkritikk. De peker på at likesom Ordet er blitt kjøtt eller menneske, slik er også Skriften menneskeord, og skal behandles som det. Derfor behandler de den ikke som Guds Ord, men som et produkt av mennesker som var barn av sin tid med de forutsetninger og begrensninger det innebefatter.

Bibel-tillit

Men de tar ikke hensyn til den andre sannheten om vår Herre, nemlig at dersom Gud er blitt menneske, så er dette menneske også Gud, helt

og fullt. På samme måte er også Skriften ikke bare menneskeord, men også Guds Ord helt og fullt. Den ikke bare inneholder Guds Ord, men den er Guds Ord og skal behandles som det. Derfor skal vi frykte og elske Skriften over alle ting og sette all vår lit til den alene.

«Jeg har ikke talt av meg selv», sier Jesus i Joh 12,49; «...men Faderen som har gitt meg befaling om hva jeg skal si og hva jeg skal tale.» Dette gjelder alt som er skrevet i Bibelen. Derfor utelukker den hele sannheten om Kristus bruken av bibelkritikk, men stadfester derimot læren om Skriftens verbalinspirasjon, guddommelighet og ufeilbarlighet.

NILS BORGE TEIGEN
sokneprest i Nordreisa

(USA) blitt frigjort fra sin moralske grunnvoll? Men for de mange er det søte livet blitt et helvete på jord» (s. 150). Hva så med Norge?

Det er som vi ser Rom 1,18 flg. går bokstavelig i oppfyllelse. Flere og flere roser seg av sin skam og sitt perverse liv. Det gjelder umoral, samboerforhold, homofile og lesbiske forhold. Fedre og mødre forlater med et smil sitt ansvar i den falske strøm om noe stort – utenfor heim og ekteskap.

Hold fast på Bibelens budskap

Se til at ingen fører dere vill, sier Jesus. Det gjelder enhver av oss som bekjenner Jesu navn. Forførelsen rykker inn på oss, og den vil så gjerne samarbeide med vårt syndige hjerte og med vår forførte religiøsitet. La oss være på vakt når Bibelens lærer om synd og nåde, lov og evangelium angripes, uansett fra hvilket hold. La oss være våkne når store stevner, konferanser og møter arrangeres, om det er det sanne, apostoliske evangelium som forkynnes, eller om det er ulike psykiske eller mentalhygieniske regler

som presenteres i et bestemt mønster. La oss være på vakt overfor lovtreldom og sjæleundertrykkelse i mange varianter. La oss ikke gi etter for det veldige press som nå kommer på Bibelens lærer om mann og kvinne, det press som også går til angrep på livslovene og naturens orden. Ødeleggelse vil helt sikkert følge etter disse falske vinder. La oss ikke støtte de biskoper og «hyrder» som frimodig går løs på Guds hellige Ord.

Må Gud forbarme seg over oss, at vi blir stående på Bibelens sannhet. Må Herren hjelpe oss at vi ikke unndrar oss til fortapelse, men at vi blir frelst ved vår kjære Frelser, Jesus Kristus. Glem ikke at ordet om korset, evangeliet, er en dårskap for mennesket, også det religiøse mennesket, ja også det loviske menneske som holder på med mange ulike øvelser for å tilfredsstille sin gud som er egne religiøse, psykiske og menneskelige behov. Apostelen Paulus ville først og sist tekkes den hellige Gud. La det være slik for oss også (Gal 1).

NORVALD YRI

Guds heilage lov

AV OLAV TOFT

Det sjette bodet

Dei ti boda (VII)

«Du skal ikkje driva hor» (2 Mos 20,14).

Bibelen talar klårt mange gonger og på mange måtar om kor viktig det er at ein ikkje syndar mot det sjette bodet. Det er ikkje berre synd mot Gud, men vanhelging og tilsløling av menneskekroppen, som skal vera eit Guds tempel for Den Heilage Ande (2 Kor 3,16).

Uhøvisk åtferd

På hebraisk er det to verb for å uttrykkja uhøvisk åtferd mellom mann og kvinne. Det eine er «zana» i tydinga utukt. Det andre er «na'af», som tyder «ha samlege med» – brukt som uttrykk for ulovleg seksuelt samband. Dette er hor, utukt. Bodet lyder: Du skal ikkje driva hor! (lo'tinah). Dette er ei handling som ikkje må førekoma. I NT vert det slått sterkt ned på denne synda. Sml. 1 Kor 6,9-10: «Eller veit de ikkje at ...korkje horkarar eller avgudsdyrkarar eller ekteskapsbrytarar ...skal arva Guds rike.» Den som syndar mot det 6. bodet, set NT på line med heidningane, og det vert sterkt åtvara mot at kristne skal ferdast på same måten som dei – «formyrkte i sin hugs fåfengd» (Ef 4,17-19). Hor tyner sjela: «Den som gjer hor med ei kvinne, er vitlaus. Den som vil tyna si sjel, han gjer slikt» (Ordt 6,32).

Etter det som Jesus lærer oss i Bergpreika, går forbodet ikkje berre på den ytre handlinga, men også på det som bur inne i mennesket: Den vonde hugen i hjarta, vode tankar og innfall (Mat 5,27-29). – Men Bibelen viser oss ikkje berre årsaka til synda. Han syner også kva me må gjera for å stå henne imot: «Men eg seier dykk: Ferdast i Anden, så skal de ikkje fullførta

kjøtsens lyst.» Dette er ein god resept.

Ta vere på hjarta

Eit godt råd, ikkje minst til folk i yngre år, finn me i 2 Tim 2,22: «Men fly dei ungdomlege lystene og jag etter rettferd, tru, kjærleik og fred med dei som kallar på Herren av eit reint hjarta.» Elles gjev Bibelen oss melding om kor viktig det er at me framfor alt det me vaktar, tek vere på hjarta; for livet går ut frå det (Ordt 4,23). Me må tenkja alvorleg over fylgjene av å driva hor og kva trugsmål Gud kjem med mot dei som gjer denne synda: «Ekte-skapet vere i akt ogære hjå alle, og ektesenga usmitta! for lauslevande og horkarar skal Gud døma» (Heb 13,4). Dei skal ikkje få del i gudsrike-godene, retten til livsens tre, og koma inn i byen gjennom portane. Sjå Op 21,14-15.

Måtte dette også verta ei påminning til foreldre om å gjera det dei kan for å hindra at borna vert øydelagde ved synd mot det sjette bodet. Dei kan gjera det på ymse måtar, t.d. ved at dei prøver å finna ut kva interesser og anlegg borna har, og på den måten framelska positive aktivitetar. Det kan fortrengja den syndige lysta og hjelpa dei over vanskelige periodar.

Men viktigst er det at foreldra hjelper dei inn på Guds Ords faste grunn og lærer dei, ut frå Skrifta, kva som er rett og gale. Der dette går inn, får dei ei ballast som kan koma vel med seinare i livet.

Luther si forklaring

I si forklaring til det sjette bodet seier Luther at dette bodet også går mot alt som er usømeleg – ein kan kalle det kva ein vil. Bodet forbyd ikkje berre den ytre

handlinga, men også all slags påskot, tilskunding og middel, og vil ikkje gje noko rom, hjelp eller råd til umoral. Det vil at hjarta, munnen og heile kroppen skal vera flekkfri! Ja, ikkje berre det, men også at nesten si æra vert verja, verna og æra, der ho står i føre. Og at nesten vert hjelpt og vegleia til å få halda på æra si. Forsømer du dette, endå du kunne ha hjelpt han, eller let som det ikkje vedkjem deg, då vert du like skuldig som gjerningsmannen (Store Katekisme).

Kva med skilsmål?

Ved brudevigslle i kyrkja
lovar brur og brudgom
kvarandre truskap til dø-
den skil dei åt. I Bibelen
vert ektepakta samanlikna
med pakta Gud gjorde med

Israel, og Jesus sitt tilhøve til kyrkja. Gud var trufast mot pakta med folket sitt, og var alltid å lita på. Dette er eit ideal som alle ektefolk burde strekkja seg opp imot. Men det vert diverre av mange ikkje gjort. Dei braut lovnaden dei gav då dei «vonde dagar» kom. Det var noko som skar seg. Ideallet vart gløymt, og «det harde hjarta» kravde skils-mål.

I Mat 19,7-9 fekk Jesus fylgjande spørsmål: «Kví for sa Moses at mannen skulle gje kona si skils-målsbrev og senda henne frå seg?» Og han svara: «For dykkar harde hjarto si skuld gav Moses dykk lov til å skiljast frå konene dykkar. Men frå det fyrste har det ikkje vore så. Og det seier eg dykk, at den som skil seg frå kona si for anna enn

utruskap, og gifter seg med ein onnor, han gjer hor, og den som gifter seg med ei fråskild kona, han gjer hor.»

Homofilt samliv

Då den norske regjering gjekk inn for og fekk vedtatt først abortlova og så partnerskapslova, var dette ikkje noko anna enn tilskundig til og orsaking for sedløyse, og regjeringa har med det tatt på seg eit stort ansvar. Dette syner kor stort det åndelege fråfallet har blitt i landet vårt. Og der det er åndeleg forfall, der rotnar samfunnet innanfrå. Eit skræmande døme på dette har me i korleis det gjekk med Sodoma og Gomorra (1 Mos 19,24-25).

At homofilt samliv er synd mot det sjette bodet, er klårt uttalt i Bibelen. Ein kan berre visa til 3 Mos 18,22: «Du skal ikkje liggja med ein mann som ein ligg med ei kvinne. Det er ein styggedom.» Enda hardare er domen i kap. 20,13: «Når ein mann ligg hjå ein mann på same måten som ein ligg hjå ei kvinne, då har dei gjort ei stygg gjerning, og begge skal lata livet.» Går me til NT, ser med i Romarbrevet 1,26-27 at samlege mot naturen, kvinne med kvinne og mann med mann, vert kalla «skammeleg utukt». Og i 1 Kor 6,9 står det skrive at menn som ligg med menn eller let seg bruka til utukt, ikkje skal arva Guds rike. Ja, slik lyder Herrens Ord.

Det einaste som kan berga folket vårt mot ei endå større moralisk oppløysing er at me tek Guds Ord og bod på alvor. Og det burde alle tenkjande menneske forstå at han som skapte mennesket og har gjeve oss sine bod, veit kva som tener oss best.

DAG RISDAL

i boka «Levende forkynnelse eller tomme ord»
Nico forlag

(Framhald neste nr.)

Profeten Hoseas (IX)

AV GUTTORM RAEN

***Forholdet til
sannheten
(12,1-14,10 - forts.)***

**Bibel-
studie-
serie**

Det siste store ankepunktet som Herren har mot folket, er at det har satt seg opp i mot sannheten. Vi har sett i kapittel 12 hvordan dette innebærer at folk endog mister forståelsen av hva sannheten er. Dessuten ble det understreket at det er forkynnelsen av Guds Ord (ved profetene) som stiller mennesker ansikt til ansikt med sannheten. Men Israel ville ikke høre (12,15). Hva dette innebærer, skildres nærmere i det følgende.

Brudd på det første bud – 13,1-3

Efra'ims stamme var den førende i Israel. Han hadde makt og myndighet over de andre (v. 1). Men denne makten ble ikke brukt til å lede de andre på Guds vei, men til å innføre avgudsdyrkelse. Det er det første bud som settes i fokus her. Å bryte Guds bud fører til død. Det er kanskje den åndelige død som først og fremst understrekkes her.

På tross av Guds dom over synden, fortsetter folket med sin avgudsdyrkelse (v. 2). Når troen på den sanne Gud blir borte, kommer andre ting inn i stedet. Da begynner mennesker også å knytte sin religion til kunstferdige ting som de selv har laget (sml. 2 Mos 20,4). De «dyrker skapningen fremfor Skaperen» (Rom 1,25). (Også hos oss ser vi hvordan denne andre delen av det første budet blir mer og mer aktuell.) De kysser sine statuer (i dette tilfellet kalver, sml. 8,5) for å vise hengivenhet og oppnå velsignelse ved det – et ikke uvanlig religiøst fenomen. Også deres tale og vitnesbyrd knyttes til denne «troen». Og vi legger merke til menneskeverdet kommer i bakgrunnen – mennesker «ofres».

Guds dom over dette uttrykkes som et ekko av bil-

dene fra 6,4. Nå er det menneskene selv, de som lever i synd, som får den dom at de skal bli som flyktig morgentåke og dogg. Ja, de skal blåses bort som agner eller røyk (sml. Sal 1,4; Jes 17,13).

Hjem Herren er – 13,4-8

Vi skal legge merke til at når Bibelen advarer mot og dømmer synd, er det ikke bare tale om bud og forbud. Det er om å gjøre å få fram hva den rette tro er. Slik også hos profeten Hoseas. Her har vi et avsnitt som gjennom flere viktige uttrykk viser oss hvem Gud er.

Vi kjenner igjen uttrykksmåten fra hvordan Herren åpenbarte seg da han førte folket ut fra Egypt (sml. 2 Mos 3,13-15; 19,4; 20,2). Han er den samme, den eneste Gud. Derfor er det første budet så viktig. For det finnes ingen frelse for den som vender seg bort fra ham.

Nettopp dette at den allmektige Gud er den som frelser, er det første som blir understreket. Og denne frelsen er ikke bare en engangs utfrielse fra treldommen. Gud leder og sørger for sitt folk, endog midt i den tørreste og heteste ørken (v. 5). Ja, han gir rikelig næring (v. 6a).

Men ofte skjer det tragiske at når mennesker får alt det de trenger for sitt jordiske liv, blir de overmodige og glemmer de Herren (v. 6b).

Da skal de huske at Gud også er en nidkjær og hellig Gud, som ikke kan tåle synd. Også dette har han åpenbart for dem (sml. 2 Mos 20,5-6; 34,6-7). Her minner han om dette gjennom talende bilder. Ulykken kan komme like brått som et rovdyr overfaller dem som ferdes langs veien (sml. 5,14). Ja, det blir som å komme ut for de vildeste av alle rovdyr (v. 8). Samtidig som disse bildene viser god

naturkjennskap, minner de om at menneskene ikke kan «temme» sin tilværelse slik at de kan greie seg uten Gud. De forsøkte å «temme» religionen ved å lage statuer av kalver, men Guds vrede kommer til å ramme dem på en måte de ikke tenkte.

Ingen hjelp utenom Gud – 13,9-13

Det første verset i dette avsnittet er gjengitt ganske forskjellig i NO78/85 og NB88. Den første er forenklet og bygger på den greske oversettelsen Septuaginta, mens NB88 gjengir den hebraiske teksten – som riktignok har en uvanlig grammatiske form – mer nøyaktig. Det siste understreker sterkere følgen av å vende seg fra Gud, den eneste som kan gi virkelig hjelp.

I neste vers (v. 10) stilles spørsmål til ettertanke for folket. De hadde krevd en konge (1 Sam 8) og valgt seg høvdinger og dommere etter eget forgodtbefinnende (sml. 8,4). Men når ulykken kommer, blir de borte (sml. 10,3,7).

Beretningen fra 1 Sam 8 danner bakgrunn for det som sies i v. 11. Gud tillot at folket fikk en konge (Saul) da de krevde det, og han virket også gjennom kongen. (Kongedømmet av Davids ætt fikk jo senere en sentral plass i den gamle pakts historie.) Men Herren var harm på folket fordi beveggrunnen var at de ønsket å være som andre folk. Og Gud hadde også makt til å ta fra dem kongen igjen.

De neste versene presenterer igjen flere innholdsrike illustrasjoner. Den synd som en ikke vil vende om fra, blir ikke borte, men samles opp og fører til seinere ulykke og fordømmelse (v. 12). Ulykken kommer som en mislykket fødsel. Smertene er der, men det fører til død, ikke liv (v. 13). En fortolker har pekt på at det samme bildet noen år seinere ble brukt av en gudfryktig konge (Esekias/Hiskia) i en appell til Herren om hjelp i en desperat situasjon – en bønn som Herren hørte (1 Kong 19,3-4; Jes 37,3-4). Men for den som ikke vender seg til Herren, er det ikke noe håp.

Seier over døden – 13,14

Og likevel, mot den mørke bakgrunnen kommer det plutselig et sterkt lysglimt, et budskap om håp for den som tar imot Guds frelse. Det er budskapet om at Gud har makt også over døden og dødsriket, slik at døden ikke har noen brodd for den som setter sin lit til ham. Dette er et av de ordene fra Det gamle testamentet som danner bakgrunnen for avslutningen av det såkalte «oppstandelseskapitlet» i 1 Kor 15 (v. 55 er sitert etter den greske oversettelsen av Hos 13,14; sml. også Jes 25,8; Åp 1,18).

Mange moderne fortolkere har vanskeligheter med dette verset, og mener det bryter med sammenhengen. Derfor forståes det gjerne som spørsmål, slik at det blir domsord i stedet for løfte. Men teksten gir ikke grunnlag for dette, og anvendelsen i Det nye testamentet viser tydelig at det er oppstandelsestroen som understrekkes. Dessuten har jo profeten Hoseas tidligere forkjent Guds vedvarende kjærighet til Israel på tross av dets synd (se særlig 11,8). Det er derfor ikke unatur-

lig at innholdet skifter slik. Den siste setningen i verset er oversatt helt forskjellig i NO78/85 og NB88, og gir dermed motsatt mening. I det første tilfellet blir det domsord, og knyttes til det som kommer etter. Men den tradisjonelle forståelsen – som NB88 har beholdt – kommer fra den vanlige betydningen av det verbet som ligger til grunn, nemlig «angre». Da blir uttrykket en sterk understrekning av at Gud ikke angrer sine frelsesløfter (sml. 4 Mos 23,19; 1 Sam 15,29). Denne forståelsen samsvarer best med det løftet som verset så sterkt framholder.

Dom over dem som ikke

vender om – 13,15-14,1

Her vender profeten tilbake til Efra'ím og Israel. Uttrykket «bærer frukt» (NO88) innebærer et ordspill. For navnet «Efra'ím» betyr «dobbelt fruktbar», og han ble den førende stammen i Israel (13,1). Den frukt som omtales, er kanskje den periode av velstand som Israels rike nettopp hadde opplevd da Hoseas sto fram. (NO78/85 har også her valgt en helt annen oversettelse på grunnen av den greske oversettelsen Septuaginta.) Men dommen kommer, som en østavind, en vind fra ørkenen, som gir tørke og uår (sml. 12,2). Hele rikdommen går tapt.

Grunnen til dommen er klar: Folket var gjenstridig mot sin Gud (14,1). Og at dette ville bli resultatet av synd og frafall, hadde Gud allerede gjort klart for lenge siden (se f.eks. 4 Mos 26,25-33). Den grufulle skjebne som nevnes, var ikke uvanlig under krigshandlinger (Amos 1,13; 2 Kong 15,16).

Kall til omvendelse – 14,2-4

Det har ligget i bakgrunnen hele tiden at hensikten med

**Mest pålitelig?
BIBLENN!!**

profetens domsforkynnelse mot Israel var å kalle folket til omvendelse og frelse. Flere ganger er det klart uttrykt (kap. 2; 6,1-3; kap 11). Nå mot slutten av budskapet er det dette som har overvekten. Både de sterke domsordene over synden og de klare ordene om hva Herrens kjærlighet og nåde går ut på (f.eks. kap. 11; 13,14), tar sikte på å føre mennesker til frelse. Kallet til å vende om er med andre ord ikke bare en «appell», men er grunnlagt på en klar forkynnelse av lov og evangelium.

Det gjøres helt klart hva omvendelsen går ut på (v. 2): Det er (a) å *vende seg til Gud*, og (b) å *erkjenne at synd er frafall fra Gud*.

Videre har sann omvendelse med våre *ord* å gjøre (v. 3; sml. 2,16-17). Det blir en ny bekjennelse. Ikke så at ordene i og for seg er det avgjørende. For det går an å tale fromme ord uten at hjertet er omvendt (Jes

29,13). Det som det her er tale om, er (a) at en for sine synders skyld begynner å rope til Herren om nåde (sml. Luk 18,13-14), og (b) at en som en følge av at Gud gir nåde, i sitt liv og sine ord begynner å takke og ære Gud. «*Det gode*» som den omvendte gir, er en frukt av omvendelsen, ikke noe som ytes for å fortjene frelse.

Innholdet i denne bekjennelsen og dette vitnesbyrdet som den omvendte kommer med, er også klart (v. 4): Det er på den ene siden å erkjenne at det er ingen virkelig hjelper utenom Gud (sml. 13,9), og at det er avgudsdyrkelse å søke frelse og vern andre steder. Ikke verdselig makt («Assur»), heller ikke egen makt og rikdom eller noe av det en selv kan prestere, kan berge en. På den andre siden er virkelig Herren en Gud som gir miskunn, en Gud som hjelper den som står uten beskyttelse i seg selv («den farløse»).

Legedom – 14,5-9

Etter bekjennelsen fra dem som er omvendt, taler Herren på nytt om frelsen. Ett av de bilder som ofte brukes om Guds frelse, er «legedom» (v. 5; sml. 6,1; Jes 53,5). Det er ikke bare tale om hjelp til å bli bedre eller til å bli raskere frisk igjen, men om en lege som tar seg av og helbreder en som er dødssyk, en som ikke kan lege seg selv.

To trekk til understrekkes i dette verset. At Gud freller og leger på denne måten, er på grunn av hans kjærlighet og ikke noe annet. Legg merke til hvordan dette knytter forbindelsen tilbake til begynnelsen av boken (kap. 1-3). Og når Herren gir sin nåde, betyr det også at hans vrede «har vendt seg fra dem». Vi vet at grunnen til dette var at Guds vrede og straffen for synd ble lagt på Jesus i stedet for oss (sml. Jes 53,5-6; Gal 3,13).

Legedom innebærer også nytt liv. Her skildres det

Kjøp verdifulle kassetter/bøker!

Fra bibel- og bekjennelseskongferansen avisas Dagen arr. på Frøyland i febr. 1994:

- 1: «**Skriften alene**» – professor Carl Fr. Wisløff.
- 2: «**Arbeid på deres frelse med frykt og beven!**» (Fil 2,12-13) – prof. Carl Fr. Wisløff.
- 3: «**Lekmannsbevegelsens farer og muligheter** – professor Carl Fr. Wisløff.
- 4: «**Samling om Bibelen – Guds Ord**. Oppgjør med bibelkritikken» – sjefredaktør Finn J. Sæle og misjonsskolelærer Norvald Yri.
- 5: «**Ordet om korset**» – misjonsskolelærer Norvald Yri.
- 6: «**Bibelkritiske tanker i lærebøkene**» – sjefredaktør Finn J. Sæle.
- 7: «**Misjon eller dialog**» – misjonsskolelærer Norvald Yri.

MØTE MED ETA LINNEMANN:

- 8: «**Min vei fra bibelkritikken til Bibelen**» – dr. theolog. Eta Linnemann.

- 9: Boka «**Guds Ord og bibelkritikken**» av dr. theolog. Eta Linnemann. Et oppgjør med den historisk/kritiske metoden og den bibelkritiske teologien. Anbefales av bl.a. prof. Carl Fr. Wisløff og misjonsskolelærer Norvald Yri. Pris kr. 89,-.

Pris pr. kassett: Kr. 50,-. Bestillingsadr.: **BIBELSK TROS KASSETTJENESTE**, postboks 116, 4320 Hommersåk.

Jeg bestiller kassett/bok nr.:

Navn: Adr.:

ved bilder av vakker, sterk, frodig og velduftende vekst (v. 6-7). Men først av alt understrekkes det at det er Gud som gir veksten. Han er som den nærende «dogg».

Dette liv og denne vekst blir også til glede og nytte for andre (v. 8). Også dette skildres ved hjelp av flere treffende bilder. (Som flere nyere oversettelser har NO78/85 «min skygge» istedenfor «hans skygge» – noe som kanskje synes mer naturlig, sml. Sal 91,1. Men denne gjengivelsen forutsetter at en bokstav er feilskrevet i den vanlige hebraiske teksten, og har heller ikke støtte i den greske oversettelsen.)

Som i folkets bekjennelse i vers 4, finner vi til slutt i Herrens tale også en understrekning både av det negative og av det positive (v. 9): (a) Avgudsdyrkelse er ikke forenlig med det å høre Herren til (sml. 2,17). (b) Det er *Gud* som gir hjelp, vern og liv. Han hører bønn, og den vekst og frukt som er skil-

dret ovenfor i forbindelse med det nye livet som den troende får, kommer fra Herren (sml. Joh 15,1 flg.). (Også begynnelsen av dette verset har NO78/85 en annen oversettelse, denne gang en forenklet gjengivelse fra den greske oversettelsen Septuaginta. Den hebraiske teksten – sml. NO88 – virker vanskeligere, i og med at det er Gud som taler. Men den understrekker sterkere at det er troen på den sanne Gud som gjør det umulig å tilbe avguder.)

Den sanne visdom – 14,10 Profetens budskap avslutes med ord som minner om den omtale av den sanne visdom som vi finner både i Salmene og andre steder (sml. Job 28,28; Sal 107,43; 111,10; Pred 12,13).

Budskapet er personlig rettet til alle som tar imot det. Herrens veier er rette. Det er de som fører til livet. For de «rettferdige», de som står i rett forhold til Gud, er det deres lyst å ferdes der

Herren vil. Men «over-trederne», de som lever i synd, kan ikke følge Herrens veier uten at de vender om.

(Slutt)

SPØRSMÅL til 12,1-14,10

1. Hva lærer vi om Gud i dette avsnittet?
2. Hva er «den store lønnen» som holder mennesker borte fra Gud? Jevnfør dette med hva Jesus sier om «hykleri» i evangeliene.
3. Hvordan gjøres det klart hva sann omvendelse er? Hva er forskjellen på dette og på en overflatisk «omvendelse»?
4. Hva forkynner profeten om frelsen? (Sammenlign også med kap. 2 og 11.)

BESTILLE BIBELSK TRO!!!

Vil ha **BIBELSK TRO** for 1994. Ordinært abonnement (kr. 100,-). Studentpris kr. 70,- (Stryk!)

GAVE: Send et årsabonnement til:

1) Navn/adr.:

.....

2) Navn/adr.:

.....

Porto
kr. 3,50

Send meg Bibelsk Tro hele resten av 1994 og de av tidligere nummer som det finnes restopplag av. Bet. bare kr. 100,-.

Bet. på forhånd (postgiro 0825 0578300 – bankgiro 3290.07.77786)/Send undertegnede girokort. (Stryk!)

Navn/adr.:

.....

Til

Tidsskriftet
BIBELSK TRO

Postboks 264

4350 NÆRBØ

Medarbeidere/ skribenter:

Daniel Fredly: Født 1911 på Smøla. Bureiser og gårdbruker. Predikant/sekretær i Indremisjons-selskapet 1942–81. Fra 1981 frivillig forkynner.

Axel Remme: Født 1930 i Bø i Vesterålen. Utdannet tømmermann. Indremisjonens 2-årige bibelskole i Oslo 1955–57. Har vært ungdoms-, lands- og kretssekr. i Den Indre Sjømannsmisjon (DISM). Klokker i Vennesla, Kristiansand. Fra 1989 generalsekretær i DISM.

Terje Treidene: Født i 1955 på Voss. Utdannet tømrer. Forkynnerkurs 1981–83. Forkynner i Misjonssambandet, Vestfold krets 1980–83, Oppland krets 1983–85, Haugesund krets fra 1987. Vaktmester på Solgry ungdoms- og misjonssenter i 4 1/2 år.

Reidulf Tværåli: Født 1950 i Namsos. Fjellhaug bibelskole 1971–72, Levanger lærerskole 1973–75, to års videreutdanning ved Nesna lærerhøgskole. Arbeidet i grunnskolen fra 1975, fra 1987 ved Røyrvik barne- og ungdomsskole.

Norvald Yri: Født 1941 på Hareid. Misjonsskolen på Fjellhaug 1962–66. Teologisk embets-eksamen 1968. Misjonsteologisk doktorgrad fra Fuller Theological Seminary, California, USA 1973. Har vært misjonær i Etiopia og Tanzania. Nå lærer ved Fjellhaug Skoler.

TUR TIL ISRAEL **8.–20. november 1994**

Start i Eilat. Reiseleiarar: Ragna og Olav Toft.
For opplysningar, program og påmelding:

Kirkegt. 8, 4611 Kristiansand – Tlf. 38 02 69 21

Krogedal bok & papir

4350 Nærø – 4341 Bryne

Høyland og Jæren **FORBRUKS- FORENING**

RT-reklamebyrå (RRA)

HUGGET STOKK PANEL

– gammel tradisjon får nytt liv

Panelen benyttes til utvendig og innvendig formål.
Leveres i 22 mm tykkelse og i fire bredder.

Telefon 38 34 82 02 – Fax 38 34 84 10 – 4596 Eiken
Trelast – Byggevarer – Heltre furugolv – Eksklusive hus/hytter

C

21046
Immanuel Fuglsang
Gudenåvej 168
DK-7400 Herning
DANMARK

ISSN 0804-0532

Returadr.:
Postboks 264
4350 Nærbø

*De tegn de sanne kristne må
i denne verden kjennes på,
er det at alle – hver især –
av hjertet har hverandre kjaer.
På dette sikre merke man
vår Jesu brødre kjenne kan.*

*De føler vel sitt onde sinn,
men demper det og trenger inn
i Jesu kjærighet igjen.
Da svinner hjertets tåke hen,
så mellom alle mer og mer
i Gud en nær forening skjer.*

*Hver gren av Jesus har sin saft,
dog ikke alle samme kraft.
Som forskjell er på sted og tid,
på hvers erfarenhet og flid,
dog er de alle ett i Gud
og følger kjærighetens bud.*

*Når dette himmelsterke bånd
blant Herrens folk får overhånd,
da vokser kjærighet til Gud,
da spredes frelsens glade bud;
og daglig drages mange sinn
til dette himmelskap inn.*

*I bygning legges sten på sten
så alle sammen blir som en.
De store, jevnet med de små,
kan fast mot ild og vann bestå.
Så samles alle fromme sinn
og vies Gud til tempel inn.*

*De sterke med de svake går,
de rike med de ringe står,
erfarne med lemfeldighet
veileder dem som lite vet.
Så passer allting såre godt,
når hver sin rette plass har fått.*

*Må I som fører Åndens sverd,
gå samlet frem på denne ferd,
forenet fast i fredens bånd
i samme sinn og samme ånd!
Bruk nådens tid og frelsens dag,
så har alt fienden tapt sitt slag!*

*O Jesus, du som kom her ned
å stifte kjærighet og fred,
befest ditt rike vidt og bredt,
foren oss alle rett til ett,
så vi med deg og dine må
til evig tid i samfunn stå!*

HANS ADOLF BROROSON

**«Han (Jesus) er iført en kledning
som er dyppet i blod,
og hans navn er Guds ord. »**

Åp 19,13